

Zes Tips om jouw Risicomanagement te Professionaliseren

Op een schaal van professioneel tot 'ik kan wel wat hulp gebruiken', wat voor cijfer geef je jouw risicomanagement strategie? Heb je het gevoel dat er ruimte is voor verbetering?

Je bent zeker niet de enige. In 2018 bleek uit een Opus-onderzoek dat 68% van de risicomanagement professionals denkt dat hun management niet doorheeft hoeveel invloed interne en externe bedreigingen kunnen hebben op hun onderneming. Een derde van hen geeft zelfs aan niet te weten waar kritieke data binnen hun organisatie worden opgeslagen!

Voor succesvol risicomanagement is het betrekken van de juiste mensen en het bespreken van de juiste onderwerpen enorm belangrijk. De volgende tips helpen jou om een stevige basis te leggen voor een professioneler en effectiever risicomanagement.

1.

Verbeter je facilitatie vaardigheden.

Ooit een vergaderruimte uitgelopen met de gedachte: 'deze meeting had ook een mailtje kunnen zijn'? Dan miste de meeting waarschijnlijk een goede facilitator. Iedere risicosessie die je leidt moet effectief en productief zijn, maar dat vergt wel vaardigheid en voorbereiding. Communiceer vóór de sessie met de deelnemers en help hen om zich voor te bereiden. Het opschrijven van enkele bespreekpunten kan al genoeg zijn.

Schrijf alles op wat je tijdens de sessie wil bereiken, zodat je dat duidelijk kunt communiceren. Denk na over de atmosfeer die je wil creëren. En of deze bevorderlijk is voor het delen van ideeën. Bedenk hoe je om wil gaan met meningsverschillen en beslissingen in het belang van de organisatie. Luister actief, maak aantekeningen, en geef iedereen de gelegenheid om vragen te stellen en duidelijkheid te krijgen.

Een goede facilitator is iemand die efficiënt communiceert en precies weet hoe hij mensen aanmoedigt en betreft. Facilitators maken gebruik van hun uitstekende sociale vaardigheden en brengen zo hun energie over aan de rest van de deelnemers, waardoor er een productieve en plezierige discussie ontstaat.

2.

Betrek alle stakeholders. Ja, allemaal.

Als het op risico's aankomt, ben je zo sterk als je zwakste schakel. Voorkom dat je zwakke schakels creëert, en betrek alle belangrijke spelers bij je risicomanagement processen. Betrek interne én externe stakeholders. Van management tot medewerkers en van je belangrijkste klant tot de bewoners in de buurt.

Begin met een stakeholderanalyse door stakeholders te categoriseren op basis van hun belang bij het project en hun invloed op de organisatie. Zijn er stakeholders met weinig interesse en weinig invloed? Die vragen om een andere benadering dan een stakeholder met veel interesse en veel macht. Het indelen in categorieën stelt je vervolgens in staat om de risicoanalyse uit te voeren in efficiëntere, effectievere, en meer gepersonaliseerde sessies.

VEEL INTERESSE, VEEL INVLOED

Dit is je focusgroep. Zorg dat je deze stakeholders tijdens het proces actief betreft, en maak het je prioriteit om hen tevreden te houden.

WEINIG INTERESSE, VEEL INVLOED

Betrek deze groep op een niveau dat voor hen prettig is, en lever zo snel mogelijk positieve resultaten. Maar val ze niet lastig met overmatige communicatie.

VEEL INTERESSE, WEINIG INVLOED

Communiceer met deze stakeholders en hou ze op de hoogte. Deze groep is vaak erg behulpzaam.

WEINIG INTERESSE, WEINIG INVLOED

Deze groep is meestal tevreden met de basisinformatie die via de normale kanalen wordt verstrekt. Overcommuniceer niet.

Ongeacht de categorie kan het best lastig zijn om stakeholders te werven voor jouw risicomanagement processen. De meeste mensen hebben 's avonds wel wat beters te doen dan spreadsheets invullen en risicosessies bijwonen.

Om iedereen te betrekken, moet je de stakeholders zien te stimuleren. Zorg dat meedoen voor hen zo gemakkelijk mogelijk is. Beperk je vraag tot een kort online formulier dat niet meer dan 15 minuten van hun tijd in beslag neemt, of stuur een korte e-mail met de vraag welke risico's zij kunnen identificeren. Online tools kunnen deze stap makkelijker maken voor zowel jou als de stakeholders. Ook maken deze tools het proces na verloop van tijd effectiever.

3.

Zorg voor management buy-in.

Om risicomanagement initiatieven succesvol te maken, heb je de steun van het management nodig. Het hogere management is niet alleen verantwoordelijk voor het toewijzen van essentiële middelen en het opzetten van de structuren, maar ook voor het bedenken en communiceren van de waarde van de juiste procedures. Een chief risk officer (CRO) kan de juiste structuren implementeren en waar nodig de aandacht van het bestuur trekken.

En ja: de kans bestaat dat het je niet lukt om de raad van bestuur of het hogere management in beweging te krijgen. Is dat het geval? Dan bevind je je waarschijnlijk niet op het juiste risicovolwassenheid niveau om dit soort investeringen te doen. Je niveau op het gebied van risicomanagement is een maatstaf voor de potentiële impact van je risicomanagement initiatieven, inclusief het investeringsrendement.

Als je van mening bent dat je risicovolwassenheid niveau hoog genoeg is om je strategie te rechtvaardigen, dan vormt dat de basis voor je pitch.

4.

Wees trouw aan je framework.

Er bestaan verschillende methodieken om risico's te identificeren en aan te pakken via een gestructureerd en herhaalbaar proces. Om de zaken binnen je organisatie overzichtelijk en gestandaardiseerd te houden en zo fouten te voorkomen, kies je het beste voor één methodiek en houd je je hieraan.

Waarschijnlijk moet je dit framework nog aanpassen aan de specifieke behoeften van je organisatie. Kies dus voor de methodiek die het dichtst ligt bij wat je nodig hebt, en wees niet bang om aanpassingen door te voeren.

Het zal misschien niet meteen perfect zijn. Maar zolang je open staat voor het proces en erover communiceert, kan je het samen met je team in een relatief korte tijd perfectioneren. Het is hierbij wél belangrijk dat je consequent dezelfde methodiek gebruikt, met eventuele aanpassingen, zodat stakeholders weten wat ze kunnen verwachten.

ISO 31000

Algemeen toepasbaar voor elk type organisatie.

COSO

Wordt soms gebruikt door organisaties met een publieke rol, zoals woningcorporaties en universiteiten.

RISMAN

De facto standaard voor (infra)projecten in Nederland.

THREE LINES MODEL

Wordt soms gebruikt door grote ondernemingen.

5. Kies de juiste aanpak voor jouw risicovolwassenheid.

Verkeerd omgaan met je risicovolwassenheid kan een zeer negatieve invloed hebben op je onderneming. Een te grote investering kan leiden tot verliezen die niet te verantwoorden zijn door kostenbesparingen of de beperking van het verlies. Maar te weinig investeren kan dan weer leiden tot ernstige verliezen door reputatieschade en andere risico's...

Risicovolwassenheid modellen helpen je bij het bepalen van jouw risicovolwassenheid en bij het kiezen van de juiste risicostrategie. Ze houden meestal rekening met factoren zoals de huidige risicocultuur, ERM, risicobereidheid, identificatie van risicobronnen, risicobeoordeling, uitvoering en organisatorische veerkracht.

Als het risicovolwassenheid niveau van je onderneming laag is, moet je focus liggen op het overbrengen van de basisprocessen en definities. Op de zaken vooruit lopen met complexe simulatietools wekt alleen maar ergernis op, en is in dit stadium niet nodig. Begin met de basisgegevens die je medewerkers gemakkelijk kunnen verschaffen, zoals de risico's, oorzaken en gevolgen die dit jaar voor het bedrijf aan de orde zijn.

Als het nodig blijkt kan je altijd nog upgraden naar simulatiemodellen, AI, en meer ingewikkelde vragen.

6. Bepaal je doelstellingen.

Risico heeft per definitie een effect op je doelstellingen. Voordat je kunt beginnen met een risicoanalyse, moet je precies weten wat deze doelstellingen zijn. Maar hoe bepaal je goede doelstellingen? Sommige liggen voor de hand. De meeste projecten moeten bijvoorbeeld binnen een bepaald budget en een bepaald tijdsbestek worden voltooid.

Andere doelstellingen zijn niet zo voor de hand liggend, maar wel gemakkelijk te identificeren. Stel jezelf en de belangrijkste stakeholders van het project de vraag wanneer dit project succesvol is. Wat moet er gebeuren om dit project succesvol te laten zijn? Vraag je ook af hoe in dit project de waarden van het bedrijf tot uiting komen. Houden jullie je bezig met de impact op het milieu? Met eerlijke handel? Wat voor impact zal dit project hebben op de reputatie van het bedrijf?

WEES SPECIFIEK, REALISTISCH EN RELEVANT.

Om te bepalen wanneer een bepaalde doelstelling als succesvol kan worden beschouwd, moeten alle doelstellingen zo specifiek mogelijk zijn. De doelstellingen moeten écht aansluiten op het project, en er niet zomaar als extra voordeel bij worden gehaald. Voeg voor elke doelstelling duidelijke tijdlijnen toe en ga na of de belangrijkste stakeholders de doelstelling realistisch en haalbaar vinden. Zorg er tenslotte voor dat elke doelstelling kan worden gemeten of beoordeeld op slagen/mislukken.

Wij begrijpen dat risicomanagement complex en veeleisend is. Daarom ondersteunen wij risicomangers met kennis en inzichten. Blijf op de hoogte van de nieuwste tools en strategieën en abonneer je op onze RISKID LinkedIn pagina - www.linkedin.com/company/riskid/